

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Uw brief van	Ons kenmerk	Contactpersoon	Zoetermeer
14 november 2002	DCE/02/60666		3 december 2002
Onderwerp		Doorkiesnummer	
Kamervragen m.b.t. de villa in Kerkrade en de wachttoren in Leidsche Rijn			

Hierbij zend ik u de antwoorden op de Kamervragen van de leden Van Haersma Buma, Aasted Madsen- van Stiphout en Sterk met betrekking tot de opgegraven villa in Kerkrade en de wachttoren in Leidsche Rijn. Deze vragen zijn mij toegezonden met uw brief van 14 november 2002, kenmerk: 2020303110.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

(mr. drs. C.H.J. van Leeuwen)

Antwoorden op de schriftelijke vragen van de leden Van Haersma Buma, Aasted Madsen- van Stiphout en Sterk van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (ingezonden d.d. 14 november 2002).

1. Ja.

2. Het klopt dat de villa wordt opgegraven vanwege planologische ontwikkelingen.

De gemeente Kerkrade heeft in 1999 een waarderend booronderzoek laten uitvoeren in een deel van het plangebied. Dit deelgebied is bepaald naar aanleiding van een melding in het archeologisch documentatiesysteem (ARCHIS) van de ROB dat hier mogelijk een Romeinse villa lag. Het booronderzoek leverde echter niet het verwachte resultaat op. De ROB en de provincie Limburg drongen, na bestudering van de boorgegevens, aan op een plangebieddekkende archeologische inventarisatie. Deze werd echter pas in het voorjaar van 2001 uitgevoerd en bracht de nu wel de verwachte vindplaats aan het licht.

Aangezien de gemeente na het eerste onderzoek in 1999 geen directe aanwijzingen had voor het bestaan van een Romeinse villa heeft zij een planbureau opdracht gegeven tot het ontwikkelen van een stedenbouwkundig plan op deze locatie. Dit plan houdt rekening met en maakt gebruik van de natuurlijke omstandigheden en de verschillende karakteristieken van het landschap. Doordat de aanvullende archeologische informatie pas op tafel kwam nadat het voorontwerp reeds de inspraak was in gegaan was het onmogelijk om het plan nog ingrijpend aan te passen. Complicerende factoren waren eveneens de door de gemeente reeds aangegane financiële verplichtingen en het feit dat het vondstcomplex het hart van het plangebied beslaat. Daarbij beslaat de vindplaats niet alleen het hart van het plangebied maar ook een groot deel ervan: 5,2 ha van 22 ha. Dat is ca 25%.

Stedenbouwkundig en financieel-economisch bleek het niet goed meer mogelijk het plan nog ingrijpend te wijzigen.

3. Ja.

4. Nee.

5. Dit is niet meer aan de orde. De beslissing tot een opgraving is reeds genomen. Een opgraving betekent behalve documentatie van de archeologische waarden ook vernietiging van de vindplaats. Slechts een tweetal gebouwresten van steen kunnen nog ter plekke behouden blijven. Vanuit het Rijk wordt bijgedragen aan de kosten van de opgraving.

6. Ten algemene geldt dat eerst en vooral cultuurhistorische overwegingen ten grondslag liggen aan aanwijzingen als rijksmonument. In het geval van archeologische monumenten speelt mee dat deze vaak pas gekend en/of gewaardeerd kunnen worden als in het kader van planontwikkeling archeologische vooronderzoek plaats vindt.
In dergelijke gevallen moet altijd de afweging worden gemaakt of het monument door planaanpassing in situ kan worden behouden of dat de vindplaats wordt opgegraven. In het laatste geval is het niet zinvol om over te gaan tot de aanwijzing als rijksmonument.
7. De gemeente Utrecht draagt er zorg voor dat de vondsten worden geconserveerd en ondergebracht in het gemeentelijk depot voor bodemvondsten. Van de opgraving verschijnt een wetenschappelijk rapportage. Voor het overige zijn er diverse publieksgerichte producten voorzien in verband met de voormalige Romeinse rijksgrens (Limes) in het Leidsche-Rijngebied.

De staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen,

Zoetermeer, 3 december 2002

(mr. drs. C.H.J. van Leeuwen)